

**UCHWAŁA NR XLI/290/2022
RADY GMINY TURAWA**

z dnia 26 maja 2022 r.

w sprawie przyjęcia "Planu Odnowy Miejscowości Kadłub Turawski na lata 2022-2029"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz 559 z późn. zm.), Rada Gminy Turawa uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się "Plan Odnowy Miejscowości Kadłub Turawski na lata 2022-2029" stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Turawa.

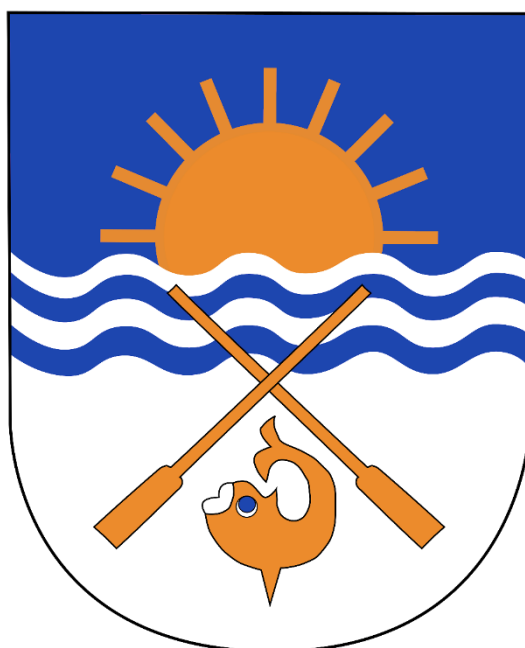
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Turawa

Robert Sobczyk

Załącznik do uchwały Nr XLI/290/2022
Rady Gminy Turawa
z dnia 26 maja 2022 r.

GMINA TURAWA
WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
KADŁUB TURAWSKI
NA LATA 2022 – 2029
Kadłub Turawski, 2022

Spis treści

I WSTĘP	3
II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI.....	4
III INWENTARYZACJA ZASOBÓW.....	16
IV OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON (ANALIZA SWOT)	19
V OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ.....	21
1. Szacunkowy koszt zadań oraz potencjalne źródło ich finansowania.....	22
2. Harmonogram realizacji zadań	26
VI. WDROŻENIE I MONITOROWANIE PLANU	27

I Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Kadłub Turawski jest dokumentem strategicznym określającym rozwój wsi w sferze społeczno - gospodarczej na lata 2022–2029, poprzez realizację zadań ujętych w dwie grupy: działania inwestycyjno- remontowe oraz działania społeczno - kulturalne. Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków życia i pracy jej mieszkańców. Program ten zachęca do inicjatywy, aktywności i sprawia, że społeczność lokalna staje się motorem napędowym w swoim środowisku.

Plan został opracowany w celu stworzenia całościowej wizji rozwoju miejscowości, uwzględniającej czynniki zewnętrzne i wewnętrzne wpływające na możliwość realizacji planowanych działań oraz umożliwienia beneficjentom pozyskania środków zewnętrznych na realizację zadań. Plan Odnowy Miejscowości Kadłub Turawski przygotowany został wspólnie z mieszkańcami wsi, tak by realizowane zadania odpowiadały rzeczywistym potrzebom mieszkańców i mogły w pełni wykorzystać istniejący potencjał i szanse rozwoju miejscowości. Mieszkańcy mieli możliwość wypowiedzenia się podczas zebrań wiejskich.

„Plan Odnowy Miejscowości Kadłub Turawski na lata 2022–2029” jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i określa cele oraz kierunki działania wraz z określeniem zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną. Dokument ten ma służyć pełnemu wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych, w tym dostępu do środków unijnych i funduszy rządowych.

Mieszkańcy Kadłuba Turawskiego są dumni ze swojej miejscowości, chcąc żyć w ładnej, atrakcyjnej i przyjaznej miejscowości. Chcą rozwijać swoją wieś i jeszcze bardziej się zintegrować – wspólnie działając. Kadłub Turawski, mający jednak określone potrzeby związane z poprawą standardu życia jej mieszkańców, co wymaga szeregu inwestycji, także w kontekście realizacji standardów wynikających z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej. Plan odnowy sołectwa ma również pobudzić jeszcze bardziej mieszkańców do wspólnego działania na rzecz Kadłuba Turawskiego. Plan jest dokumentem strategicznym, określa najważniejsze działania, które sami zainteresowani uznali za istotne dla swojej miejscowości, działania, które pomogą im rozwiązać problemy i pokonać bariery oraz osiągnąć stawiane cele. Proponowane przedsięwzięcia mieszkańcy uznali za realne, możliwe do zrealizowania, przy

założeniu także ich własnej aktywności oraz przy zaangażowaniu władz samorządowych Gminy Turawa i Starostwa Powiatowego w Opolu.

II. Charakterystyka miejscowości

Sołectwo Kadłub Turawski to jedno z jedenastu sołectw w gminie Turawa. Liczy ok. 600 mieszkańców, a teren całego sołectwa zajmuje 747,8007 ha.

Kadłub Turawski, jest częścią Gminy Turawa, która położona jest w środkowej części województwa opolskiego, w odległości 24 km od Opolu. Miejscowość jest położona w granicach obszaru ochronnego, lasów Stobrawsko-Turawskich. Wieś graniczy z miejscowościami Gminy Turawa: Ligotą Turawską, Zakrzowem turawskim i Rzędowem, zaś z Gminą Ozimek: Biestrzynnikami i Dylakami. Wieś leży w bardzo dogodnym miejscu pod względem komunikacyjnym.

Historia wsi

Pierwsze historyczne zdjęcie wsi Kadłub Turawski

Już w XIX w. Kadłub Turawski posiadał pieczęć wkleśłą z widocznym świerkiem. Nazwa wsi Kadłub oznacza wydrążony kłoc drzewa, wstawiany do

ziemi dla ujęcia wody, studzienkę.

Pieczęć wsi Kadłub Turawski
(po obróbce graficznej)

Pierwsza informacja o miejscowości pochodzi z 1295 r. w dokumencie biskupa Jana III z Wrocławia z 17.11.1295 r., otoczył on wtedy Kadłub Turawski opieką duszpasterską. W kolejnym dokumencie z 1375 r. dotyczącym sprzedaży mostu na Błotnicy w Gosławicach wymienione są miejscowości wokół tego mostu i ich dochody. Wśród wymienionych wsi jest m.in. Lanka, Kadłub – Calub, Kotorze, Węgry.

Najprawdopodobniej właścicielem Kadłuba w 1427 roku był opolski książę Bernhard, zaś jego przedstawicielem mógł być wójt, który zawiadywał w jego imieniu jurysdykcją cywilną i kryminalną. Nie wiadomo, kiedy książęta opolscy sprzedali lub podarowali Kadłub jakiemuś rycerzowi. 24 marca 1462 r. Bartosch Bees z Schmeeglsdorf (Chróścina Op.) sprzedał swojemu bratu Adamowi Bees z Lesczin swój udział w dobrach Kadlubietz (Kadłubie), Kotorzu i Ligocie za 200 marek czeskich groszy. Oznaczałoby to, że bracia Bess odziedziczyli te dobra po swoich rodzicach. Według tego dokumentu Kadłub i Ligota były zaliczane do okręgu oleskiego. Rok później 15 października 1463 r. (czwartek przed dniem św. Jadwigi) w obecności księcia opolskiego Nikolausa wyżej wymienione dobra zostały sprzedane za kwotę 422 marek czeskich groszy. Nabywcą tych dóbr została szlachcianka Anna Schilhangen z Ottmuth (Otmęt). Nie wiadomo, jak zmieniali się następni właściciele tych ziem do początku XVI w. W 1504 r. Johann Cumowitz z Węgierskiego Brodu sprzedał wyżej wymienione dobra wraz ze Szczedrzykiem, Rosochą i Kucharami swojemu pełnomocnikowi Wenzelowi Sobcze. W dokumencie tym dalej Kadłub jest nazywany Kadlubietz. W następnym dokumencie, wpisie do ksiąg hipotecznych z 15 czerwca 1513 r., użyto już nazwy Kadłub. Dokument ten dotyczy zobowiązań majątku w Ligocie, leżącego obok Kadłuba, na rzecz kościoła św. Krzyża w Opolu. Oznacza to, że już w odległych czasach Kadłub był znaczniejszą wsią. Obie wsie, Kadłub i Ligota, dalej należały do okręgu oleskiego. W 1513 r. nowym właścicielem Kadłuba i okolicznych dóbr został Elias von Sobcze, zaś 20 lipca 1521 r. (sobota przed św. Małgorzatą) Elias von Sobcze w obecności księcia opolskiego Jana sprzedał swoje dobra: wsie Kadłub i Ligotę, należące do okręgu oleskiego, Kotorze Wielki i Mały, Rosochę,

Kuchary, należące do okręgu opolskiego i Jeżową (okręg lubliniecki) Christophowi Sparchowitz von Schyltperk. Pięć lat później wyżej wymienione dobra znowu zostały sprzedane. Nowym nabywcą Kadłuba i wymienionych wcześniej miejscowości został Peter von Königsfeld. Dokument ten potwierdził książę opolski Jan, w środę przed Bożym Ciałem w 1526 r.

Po śmierci Petera von Königsfeld, która nastąpiła ok. 1545 r., majątek wraz z Kadłubem przejął jego syn Georg. Po jego śmierci, której dokładna data nie jest znana, ale nastąpiła między 1562 r. a 1565 r., nowym właścicielem Kadłuba i okolicznych dóbr została siostra Georga Königsfelda Chatarina (Katarina).

Po śmierci Johanna Kokorza w 1586 r. całym majątkiem zaopiekowała się jego żona Chatarina. Jej córka Barbara wyszła za mąż za Johanna Sedlinitzky von Choltiz na Dimirz, lecz wkrótce zmarła i osierociła sześcioro dzieci.

Majątek turawski wraz z Kadłubem nabyła śląska rodzina von Blankowsky. Po śmierci Nikolausa von Blankowsky nowym właścicielem Kadłuba w 1687 r. został jego syn Bogusław Ernest von Blankowsky. Ten prawowity katolik, szambelan cesarski żył krótko, bo tylko 48 lat, zmarł 23 grudnia 1704 r. Wtedy nowym właścicielem majątku wraz z Kadłubem został jego starszy syn Karl Franz, który swoją posiadłość łącznie z Kadłubem sprzedał 8 kwietnia 1712 r. za 66 tysięcy florenów reńskich Martinowi Schulz von Löwencron. Wynikiem małżeństwa nową właścicielką posiadłości została Anna Barbara Löwencron z d. Garnier. Na kolejne stulecia to Garnierzy przejęli turawski majątek z Kadłubem Turawskim.

Przez wiele lat sołtysami (łac. *scultetus*) dziedzicznymi w Kadłubie była rodzina Schneider. W XVIII w. w Kadłubie wydobywano wtedy rudę darniową, a na terenie Poliwody wytapiano żelazo.

Gdy Napoleon toczył zwycięską wojnę z Prusami, jego wojska dotarły do Kadłuba. Do dzisiaj zachowały się na „grofskim placu” groby kilku poległych francuskich żołnierzy, a miejsce to nazwane „Kierchówkiem” (cmentarzem), uświetnione zostało starą kapliczką i drzewami, obecnie już ściętymi. Miejsce to upamiętnia pamiątkowa tablica.

Od 1813 r. Kadłub należał do lokali w Ligocie Turawskiej, która posiadała własnego kapłana. Wcześniej mieszkańcy udawali się do kościoła w Kotorzu Wielkim.

Pierwsza szkoła w Kadłubie Turawskim powstała w 1865 r. – informację

tej treści zawarto w kotorskiej kronice parafialnej. Napisano w niej również, że ta nowo otwarta szkoła była pod patronatem turawskiego grafa, który sam musiał zatrudnić nauczyciela w kadłubskiej placówce. W kronice tej napisano także, że w czasie otwarcia szkoły turawska hrabina przekazała przybory szkolne najpilniejszym uczennicom.

Załączki straży pożarnej w Kadłubie Turawskim sięgają już II połowy XIX w. Na łamach *Statistischer Verwaltungs Bericht für den Kreis Oppeln pro 1862–64*, poinformowano w 1864 r., że Kadłub Turawski należał do *Spritzenverband* – związku sikawkowego (strażackiego) w Szczedrzyku. W wyniku zarządzenia policyjnego nadprezydenta prowincji śląskiej z dn. 26.03.1887 r. nastąpiło otwarcie w powiecie opolskim *Spritzenverbände* – związków sikawkowych – straży pożarnych (dla kilku wsi). Taki związek nr 30 powstał w 1891 r. w Kadłubie Turawskim z siedzibą sikawki dla miejscowości: Kadłub Turawski, Ligota Turawska i Zakrzów Turawski wraz z majątkami. Zawodowa straż pożarna w Kadłubie Turawskim powstała w 1910 r. Informację taką zawarto w kadłubskiej kronice straży pożarnej. Jej założycielami byli: Fritz Breiler – główny inicjator, Peter Syga – ówczesny sołtys, Johann Warzecha i Johann Reimann.

20 marca 1921 r. odbył się plebiscyt na Śląsku. Według zachowanych źródeł w Kadłubie za Polską głosowały 292 osoby, za Niemcami 171. Kiedy w maju 1921 r. wybuchło III powstanie śląskie, żaden mieszkaniec Kadłuba nie przyłączył się do powstania – ani po stronie polskiej, ani po stronie niemieckiej.

Pierwszy powszechny spis ludności mieszkańców Kadłuba został przeprowadzony w 1925 r. Wieś liczyła wtedy 812 mieszkańców. Najbardziej popularne nazwiska w Kadłubie, według ilości rodzin: Panitz – 14, Czaplík – 9, Jagusch – 9, Kupka – 9, Wodniok – 8, Switalla – 7, Grzeschik – 6.

W 1928 r. kadłubskiej szkole nadano obecny wygląd. Uczniowie zajmowali 3 izby lekcyjne i uczyli się systemem klas łączonych, a liczba dzieci wahała się w granicach 140–150.

Najświetniejszym czasem dla Kadłuba był okres międzywojenny. Szczególnie starsze pokolenie bardzo mile wspomina ten okres, gdyż Kadłub ze wsi drewnianej stał się miejscowością murowaną. W ciągu krótkiego, bo wynoszącego dwadzieścia lat okresu, wieś zmieniła całkowicie swoje oblicze. Mieszkańcy zaczęli dbać o swoje domostwa, wybudowano wiele domów z cegły. Można dziś powiedzieć z całą stanowczością, że rozwój taki był możliwy dzięki uprzemysłowieniu Śląska.

Po dojściu Hitlera do władzy nazwę wsi w 1936 r. zmieniono na Fichten OS.

W 1939 r. wybuchła II wojna światowa, jednak dla mieszkańców Kadłuba zaczęła się o wiele później. Dla wielu mieszkańców naszej wsi niedziela 21 stycznia 1945 r. stała się pierwszym dniem II wojny światowej. Nieuchronnie zbliżały się chwile, gdy życie ludzkie będzie bez wartości, a zapanuje zbrodnia, terror, gwałt, rabunek i przemoc. Nikt nie przypuszczał, że nadejdą czasy cierpienia, poniżenia, a te ostatnie miesiące wojny odbiją się piętnem na ich dalszym życiu.

Wczesną wiosną 1945 r. wywieziono ze wsi wszystkich zdolnych do pracy mężczyzn. Niestety, większość z nich już nie powróciła, a ci, którzy przeżyli radzieckie obozy pracy, opowiadali o nieludzkim ich traktowaniu w kopalniach promieniotwórczego uranu czy trującego ołowiu. Po zakończeniu wojny, kiedy sytuacja polityczna się unormowała, jeńcy wojenni mogli wrócić do domu.

Kadłub Turawski bardzo drogo zapłacił za wywołanie przez III Rzeszę II wojny światowej. W wyniku wojny wieś poniosła ogromne straty: zginęło 103 mieszkańców, w tym 3 kobiety. Dziś nazwiska i imiona poległych osób zostały uwiecznione na tablicy pamiątkowej, która znajduje się w miejscowym kościele.

Około 1947 r. założono we wsi Ludowy Zespół Sportowy, którego trenerem został miejscowy piekarz Józef Respondek. Młodzież odnowiła kadłubskie boisko sportowe, które w czasie wojny porosło lasem.

W 1956 r. ułożono asfalt na trasie Kadłub Turawski–Turawa. W roku następnym Alfons Kensy przeznaczył działkę przy ul. Opolskiej na cmentarz. Jeszcze w 1956 r. rozpoczęto prace przy uruchomieniu oświetlenia wsi.

Ze względu na zły stan techniczny siedzibę Gromadzkiej Rady Narodowej z Ligoty Turawskiej przeniesiono w 1962 r. do Kadłuba Turawskiego.

W 1958 r. ówczesny zarząd rozpoczął starania w sprawie uzyskania pozwolenia na budowę remizy strażackiej w czynie społecznym. W 1960 r. przystąpiono do jej budowy. Po dziesięciu latach budowy remizę oddano do użytku. Do 1973 r. w budynku tym miała siedzibę Gromadzka Rada Narodowa. W skład GRN w Kadłubie wchodziły następujące wsie: Kadłub Turawski, Ligota Turawska, Zakrzów Turawski, Dylaki i Biestrzynnik. Po reformie administracyjnej pomieszczenia po GRN przeznaczono na ośrodek zdrowia.

W centrum Kadłuba znajdowała się mała kaplica, jednak pragnieniem wszystkich mieszkańców było posiadanie kościoła, w którym nie brakowałoby miejsca dla wiernych. Dlatego też w 1967 r. mieszkańcy bez pozwolenia rozbudowali małą kaplicę.

Od 1.01.1973 r. nastąpiła reforma administracyjna Polski, zmieniająca podział administracyjny, wraz z którą porzucono trójstopniowy podział administracyjny kraju i zastąpiono go nowym, dwustopniowym podziałem (województwo – gmina). Kadłub Turawski został przyłączony do gminy Turawa.

Po zmianie ustroju politycznego w 1989 r. zaczęły się tworzyć struktury mniejszości narodowej w Kadłubie Turawskim. Lokalny zarząd ukonstytuował się 15.05.1990 r.

Stan obecny

W okresie pokomunistycznym zaczęła się era większych możliwości. Urząd Gminy zaczął przeznaczać więcej środków na infrastrukturę wsi. Kadłub uległ ogromnemu przeobrażeniu, wieś wypiękniała. W ciągu ostatniego trzydziestolecia zostało przeprowadzonych wiele inwestycji na terenie wsi, które przedstawiono poniżej.

Zakończono modernizację szkoły w Kadłubie Turawskim. Wybudowano kotłownię centralnego ogrzewania, ubikacje wewnętrzne, także dokonano wymiany całej stolarki okiennej i drzwiowej. Także w Kadłubie zaadaptowano budynek na przedszkole oraz salę gimnastyczną dla szkoły.

Do grudnia 1990 r. działalność kulturalno-oświatowa na terenie gminy dotowana była przez Fundusz Rozwoju Kultury. Od stycznia 1991 r. fundusz uległ likwidacji. Istniejąca baza kulturalna na terenie gminy uległa znacznemu uszczupleniu. Sytuacja ta spowodowała likwidację klubu „Ruch” w Kadłubie Turawskim.

Przeprowadzono w 1991 r. remont remizy strażackiej, a także kapitalny remont przystanku PKS.

W 1992 r. ulica Stara otrzymała 700. metrowy dywanik asfaltowy. Podjęto pierwsze prace na rzecz zwodociągowania wsi za tzw. *Lasami*. Wykonano dokumentację i próbny odwiert studni w Kadłubie Turawskim. Jednak odwiert okazał się nietrafiony, dlatego podjęto dalsze działania zlecając firmie geofizycznej z Warszawy dokonanie dalszych badań w celu znalezienia

odpowiedniego źródła wody. Wkrótce znaleziono bardzo wydajne źródło.

W 1994 r. wybudowano w Kadłubie studnię o głębokości 54 m, ujmującą wodę z warstw czwartorzędowych. Wodociąg z Kadłuba zaopatruje obecnie w wodę następujące wsie: Kadłub Turawski, Zakrzów Turawski, Rzędów, Ligotę Turawską, Bierdzany. Budowę wodociągu w Kadłubie rozpoczęto w 1996 r. Dwa lata później, 20.10.1998 r., oddano do użytku Stację Uzdatniania Wody w Kadłubie o wydajności 45,6 m³ na godzinę, koszt budowy wyniósł 770 tys. zł.

Młode pokolenie wybrało sobie łatwiejsze życie za granicą. Jednak byliśmy świadkami, że wśród nich istnieje dalej zainteresowanie „swoją miejscowością”. Gdy 7 października 1991 r. Kadłub był organizatorem gminnych dożynek, wiele osób przyjechało z Niemiec podziwiać korowody, chcieli być uczestnikami tego wydarzenia. A już na pewno nie zabrakło nikogo z byłych mieszkańców na lipcowym festynie w 1995 r. z okazji 700-lecia istnienia Kadłuba. W 1994 r. wieś została stelefonizowana.

W latach następnych były kolejne festyny:

- 3–4 sierpnia 1996 r. – 85-lecie istnienia Straży Pożarnej;
- 23–24 sierpnia 1997 r. – *Heimattreffen*;
- 1–2 sierpnia 1998 r. – 60 lat Jezior Turawskich;
- 31.07–01.08.1999 r. – V Biesiada Śląska;
- 29–30 lipca 2000 r. – Kadłubiada 2000;
- 28–29 lipca 2001 r. – Kadłubiada po raz siódmy.

W 2002 r. nie odbył się tradycyjny festyn w Kadłubie, przeżyliśmy jednak bardzo wzniosłe wydarzenie: wywodzący się z Kadłuba ojciec franciszkanin Antoni Bonifacy Reimann został biskupem misyjnym w dalekiej Boliwii, 4 i 5 maja przeżyliśmy wielkie wydarzenie historyczne – jego prymicje biskupie. Główne nabożeństwo odbyło się w kościele parafialnym w Ligocie Turawskiej, w Kadłubie zaś stanął na boisku namiot na przeszło tysiąc osób. W ciągu dwóch dni raczyliśmy się pięknymi widowiskami artystycznymi, wierszami, piosenkami. Po wsi unosił się donośny głos *Hej, viva Antonio*, śpiewali wszyscy uczestnicy tego historycznego wydarzenia.

Radni Gminy Turawa podjęli decyzję o likwidacji filialnej szkoły w Kadłubie Turawskim od **1.09.2003** r. Mieszkańcy Kadłuba Turawskiego, nie pogodzili się z decyzją likwidacji kadłubskiej szkoły. W 2003 r. założono Stowarzyszenie „Nasza Szkoła”, które powołało Stowarzyszeniową Szkołę Podstawową z Oddziałem Przedszkolnym w Kadłubie Turawskim z poziomem

nauczania do kl. III.

Bank Spółdzielczy w Łubnianach 22.05.2007 r. otworzył Ekspozyturę Banku w Kadłubie Turawskim przy ulicy Głównej 20 w byłym już pawilonie handlowym GS Turawa. Placówkę otwarto głównie z myślą o klientach tej miejscowości oraz pobliskich wsi: Zakrzowa, Ligoty i Bierdzan.

W dniach 29–30 sierpnia 2009 r. Kadłub Turawski był organizatorem Dożynek Gminnych i Przeglądu Zespołów Amatorskich z Gminy Turawa. Ta dwudniowa impreza była bardzo udana, gdyż dopisała również pogoda. Było to autentyczne święto całej gminy. Przepięknie ustrojona wioska wprawiała w podziw wszystkich gości. W ciągu dwudniowej imprezy był bogaty program artystyczny.

Od początku stycznia 2010 r. w pomieszczeniu po byłej sali gimnastycznej, obecnie obiekt prywatny, otwarto punkt apteczny.

W 2010 r. miejscowa straż obchodziła 100-lecie istnienia. Z tej okazji strażacy w dniach 26–27 lipca zorganizowali wspaniałą dwudniową festyn. Jednostka w Kadłubie została doceniona – uhonorowano ją *Złotym Medalem za Zasługi dla Pożarnictwa*, w czasie ceremonii udekorowano tym medalem kadłubski sztandar OSP.

Jedną z najpiękniejszych wsi w gminie Turawa jest Kadłub Turawski. Nie jest to efektem przypadku, tylko pracowitości mieszkańców, którzy dbają o swoje domostwa. Mieszkańcy wsi chcą, żeby ich wieś była jeszcze piękniejsza, dlatego podjęto zaszczytną inicjatywę – zagospodarować pusty plac obok miejscowego pawilonu handlowego. Postanowiono upiększyć wieś i zbudować skwerek, który miał stać się wizytówką wsi. W ciągu ponad trzech tygodni (5–29.05.2012 r.) trwały prace przy budowie skweru. Wzięło w nich udział dwudziestu ośmiu mieszkańców, którzy przepracowali społecznie łącznie 360 godzin. Jednakże pracy trzeba było wykonać wiele, najpierw zebrano wierzchnią warstwę podłoża. Następnie nałożono wiele ton ziemi, torfu, ułożono włókninę, na którą nasypało żwir. Zasadzono 145 drzewek i krzewów ozdobnych. Wzdłuż skweru wykonano nowy chodnik z kostki brukowej. Zakończyła się bardzo ważna inwestycja na terenie Kadłuba Turawskiego – kanalizowanie miejscowości. Jeszcze w 2012 r. wszystkie domy zostały podłączone do sieci kanalizacyjnej.

Każdy, kto przejeżdża przez naszą miejscowość, widzi ładne domy i obejścia. Wszystkie drogi są wyasfaltowane. Po kilku latach zmagañ

mieszkańców pod koniec 2017 r. ponownie otwarto ośrodek zdrowia. Życie mieszkańców płynie spokojnie, wszyscy się znają. Bardzo chętnie posługują się mową śląską. Chociaż we wsi nie brakuje również problemów. Coraz więcej jest pogrzebów, coraz mniej ślubów i chrztów.

Podstawowe dane dotyczące miejscowości

Ważniejsze drogi: Wieś jest korzystnie położona względem ważniejszych szlaków komunikacyjnych, dojazd do niej nie jest trudny, co umożliwia dojazd do autostrady A2. Przez Kadłub Turawski biegnie droga wojewódzka nr 463 i powiatowa Zawada – Zakrzów Turawski oraz droga gminna z Zakrzowa Turawskiego do Ligoty Turawskiej, przystanki komunikacji autobusowej w centrum i na obrzeżu wsi.

Układ komunikacyjny miejscowości uzupełniają drogi wewnętrzne, których zestawienie prezentuje poniższa tabela.

Ulica	Rodzaj nawierzchni
Główna	asfaltowa
Stara	asfaltowa
Leśna	asfaltowa
Polna	asfaltowa, gruntowa
Opolska	asfaltowa
Ozimska	asfaltowa
Poliwodzka	asfaltowa

Instytucje i działalność kulturalna i sportowa: Na terenie Kadłuba Turawskiego funkcjonuje Niepubliczna Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym, filialny kościół katolicki, Ochotnicza Straż Pożarna, Towarzystwo Społeczno – Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim koło Kadłub Turawski, gabinet stomatologiczny i punkt apteczny. Obecnie nie funkcjonuje ośrodek zdrowia. We wsi nie działa klub sportowy.

Gospodarka: Na terenie miejscowości znajduje się kilka rzemieślniczych zakładów pracy. Mieszkańcy zajmują się głównie działalnością pozarolniczą głównie poza terenem miejscowości, a także pracują za granicą. Istnieją cztery duże gospodarstwa rolne. Jednakże większość mieszkańców posiada grunty

orne, których jednak sami nie użytkują lecz dzierżawią. Planuje się utrzymanie oraz rozwój funkcji rolniczej na terenie wsi Kadłub Turawski w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Obręb	Ilość gospodarstw	Powierzchnia gruntów rolnych w ha
Kadłub Turawski	111	429

Inne ważne informacje: Kadłub Turawski jest w pełni skanalizowany i zwodociągowany. Woda dostarczana jest z miejscowego ujęcia. Ponadto wieś posiada plac zabaw dla dzieci, oraz siłownię zewnętrzną.

Wody

W Kadłubie ma źródło rzeka Bryniczanka zasilająca stawy hodowlane na Prawołosowie, by wpaść w miejscowości Stare Kolnie do prawego dopływu Odry–Stobrawy. Południowa, lewa odnoga Brynicy miała swoje źródła przy południowo-zachodnim krańcu Zakrzowa Turawskiego, obecnie wypływa z Breilerowego Stawu, następnie przepływa pod szosą Kadłub–Dylaki (obok domu państwa Matysek), dawniej w lesie zasilala dwa mniejsze stawy hodowlane, tzw. Nowy i Stary Staw Kadłubski. Następnie po przepłynięciu w lesie przy krzyżu pod szosą Rzędów–Kadłub zasilala duży staw zwany Karolus na pamiątkę przedostatniego hrabiego na Turawie Karla von Garnier, by 800 m dalej, a 2 km przed stawami Prawołosowa połączyć się ze swoją siostrzaną prawą odnogą mającą swoje źródło w lesie za leśniczówką, na północny zachód od Kadłuba. Zasilala ona po drodze jeszcze dwa małe stawy o nazwie Adelen Teich i Jäger Teich, tzn. Staw Adeli i Staw Myśliwych.

Wody podziemne

Wody podziemne występują przede wszystkim w utworach czwartorzędowych, trzeciorzędowych triasu oraz permu. Poziomy wodonośne występują w obrębie utworów czwartorzędowych, trzeciorzędowych oraz permu – triasowych. W utworach trzeciorzędowych wody podziemne występują jedynie w wąskim pasie wzdłuż doliny Małej Panwi oraz między Rzędowem, a Kadłubem Turawskim.

Obecnie Gmina Turawa wykorzystuje trzy wodociągi grupowe i dwa wodociągi lokalne. Wodociąg grupowy „Kadłub Turawski” obejmuje swoim zasięgiem wsie Bierdzany, Ligota Turawska, Kadłub Turawski, Zakrzów Turawski i Rzędów.

Miejscowość	Długość sieci w m	Ilość
-------------	-------------------	-------

		nieruchomości przyłączonych do sieci
Kadłub Turawski	9336,00	152

Na terenie Gminy Turawa zostały wyznaczone bezpośrednie i pośrednie strefy ochronne dla ujęć wód podziemnych. Ujęcie Kadłub Turawski decyzją Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Opolu z dn. 22.01.1996 r. ustanowiono strefę ochronną ujęcia wód podziemnych złożonego ze studni nr 1 o głębokości 60 m.

- a) strefa ochrony wewnętrznej bezpośredniej o promieniu 10 m
- b) strefa ochrony pośredniej zewnętrznej o promieniu 983 m

Miejscowość Kadłub Turawski charakteryzuje się wysokimi walorami krajobrazu kulturowego, wyróżniając się ilością obiektów zabytkowych wśród miejscowości Gminy Turawa.

Wykaz obiektów objętych Gminną Ewidencją Zabytków we wsi Kadłub Turawski:

1. Kaplica p.w. Św. Rozalii, ul. Główna 15,
2. Kapliczka, ul. Główna 1,
3. Kapliczka, ul. Główna 17,
4. Kapliczka, ul. Główna 19,
5. Szkoła, ul. Główna 12,
6. Zajazd, ul. Opolska 7,
7. Dom, ul. Główna 1,
8. Spichlerz, ul. Główna 17,
9. Dom, ul. Główna 38,
10. Dom, ul. Leśna 4,
11. Dom, ul. Opolska 4,
12. Leśniczówka, ul. Stara 9,
13. Budynek gospodarczy przy leśniczówce.

Klimat

Klimat Gminy Turawa i Kadłuba Turawskiego jest taki jak dla województwa opolskiego, które położone jest w stosunkowo najcieplejszej strefie klimatycznej Polski. Charakteryzuje go relatywnie małe roczne amplitudy temperatury powietrza, wczesna wiosna, długie ciepłe lato, łagodna i krótka zima.

Klimat wsi podobnie jak całej Polski, jest przejściowy, kontynentalno – morski, kształtowany na przemian przez masy powietrza napływające z Oceanu Atlantyckiego lub wschodniej Europy i Azji. Średnia temperatura roczna na terenie gminy i wsi Kadłub Turawski wynosi $+8,5^{\circ}\text{C}$. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą $+18,6^{\circ}\text{C}$, najzimniejszym natomiast styczeń, którego średnia temperatura to $-1,5^{\circ}\text{C}$. Usłonecznienie waha się od 1450 do 1500 h.

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych dla opisywanego obszaru wynosi ok. 650 mm, z czego opady półrocza ciepłego to ok. 430 mm, a opady półrocza chłodnego ok. 220 mm. Maksymalne dobowe opady przypadają na lipiec (ok. 85 mm), minimalne natomiast na luty, marzec (ok. 40 mm).

Na terenie wsi dominują, podobnie jak w całej Polsce, wiatry wiejące z zachodu. Średnia roczna prędkość wiatru waha się od 2,5 do 3 m/s., zaś okres wegetacyjny trwa 229 dni, rozpoczynając się ok. 9. marca i kończąc ok. 25 listopada. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez ok. 55 dni, a jej średnia maksymalna grubość nie przekracza 12 cm.

Warunki klimatyczne ocenia się, że są korzystne dla osadnictwa i turystyki, lecz nie są optymalne dla rolnictwa.

Budowa geologiczna

Pod względem budowy geologicznej na terenie sołectwa możemy znaleźć utwory czwartorzędowe: piaski i żwiry wodnolodowcowe, lokalnie przewarstwienia glin zwałowych i iłów, piaski i żwiry kemów (tereny rolne na południowy – wschód od wsi), gliny zwałowe, o miąższości na ogół ponad ok. 4 m, lokalnie gliny morenowe jako przewarstwienia lub soczewki.. Obszar wsi leży w obrębie południowo – wschodniej części Monokliny Przedsudeckiej, jednej z większych jednostek strukturalnych Opolszczyzny. Zdecydowanie najbardziej rozpowszechnionymi w pokrywie geologicznej wsi są utwory czwartorzędowe, będące osadami moreny dennej i wodnolodowcowymi zlodowacenia południowopolskiego. W rejonie wsi Kadłub Turawski przeważają gleby lekkie o składzie mechanicznym piasków gliniastych lekkich i mocnych.

Liczba ludności

Liczba ludności Kadłuba Turawskiego na przełomie ostatnich 50 lat nie zmieniała się diametralnie i w ostatnich latach nie uległa znaczącej zmianie.

Liczba mieszkańców Kadłuba Turawskiego w latach 1855–1965

Miejscowość	1855	1861	1890	1900	1910	1925	1933	1939	1946	1960	1965
Kadłub Turawski	666	702	807	680	770	809	796	754	620	707	735

Wykaz mieszkańców z lat 1989–2009. Wykonano na podstawie spisu kolędowego. Przedstawia on faktyczną liczbę mieszkańców

Miejscowość	1989	1993	1996	1997	2000	2001	2003	2009
Kadłub Turawski	520	503	484	499	493	479	495	497

Wykaz mieszkańców 2000–2009 według liczby meldunków

Miejscowość	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kadłub Turawski	610	614	616	617	626	619	612	603	598	590

Wykaz mieszkańców 210-2021 według liczby meldunków

Miejscowość	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kadłub Turawski	597	593	561	556	562	570	556	546	545	542	531	522

Główne atrakcje turystyczne miejscowości Kadłub Turawski

W miejscowości obozowały w 1806 r. wojska Napoleona. Zmarły na skutek obrażeń wojennych. Francuzów grzebano na cmentarzu w rejonie dzisiejszych ulic Głównej i Starej. W 1815 r. mieszkańcy Kadłuba postawili na cmentarzu pamiątkową kapliczkę, która zachowała się po dziś dzień.

Na terenie miejscowości znajduje się wiele zabytkowych krzyży i kapliczek. Atutem miejscowości są otaczające wieś lasy i bliskość Jezior Turawskich.

III Inwentaryzacja zasobów

Inwentaryzacja zasobów została wykonana przez mieszkańców wsi. Zasoby zostały podzielone na kilka rodzajów tak, aby ułatwić ich ewidencję. Rodzaje zasobów i przykładowe ich składowe to:

- zasoby przyrodnicze – wszystkie formy ochrony przyrody, wody powierzchniowe (cieki, stawy), fauna i flora, przyroda nieożywiona, rzeźba

terenu, krajobraz;

- zasoby kulturowe – obiekty zabytkowe, historyczne, o znaczeniu sentymentalnym, historia (postacie historyczne), tradycje, legendy, zwyczaje, święta, nazwy lokalne, gwara, prywatne obiekty, architektura wiejska (tradycyjne wiejskie budowle – spichlerze, kuźnie itp.), tradycyjne zawody;

- tereny użyteczności publicznej – skwery, parki, ścieżki rowerowe, rynki, boiska sportowe, place zabaw, działki komunalne;

- infrastruktura społeczna – domy kultury, świetlice, Sale Wiejskie, szkoły, biblioteki, sale gimnastyczne, muzea, izby pamięci, sklep, apteka, kościół, cmentarz itp.;

- infrastruktura techniczna – oświetlenie, drogi (jakość i szlaki komunikacyjne), odległość od znaczących miejscowości, media (woda, prąd, gaz, kanalizacja, telefon, Internet), strażnica OSP, działki pod zabudowę, plan zagospodarowania przestrzennego;

- gospodarka i rolnictwo – najważniejsze zakłady pracy (jakie?), gospodarstwa rolne (jaka produkcja?), spółdzielnie produkcyjne, działalność pozarolnicza (rzemiosło), agroturystyka, specyficzne produkty (hodowle, uprawy), nieużytki, odnawialne źródła energii;

- kapitał społeczny – organizacje (stowarzyszenia, koła, rady, kluby sportowe, OSP itd.), ludzie i ich umiejętności i wiedza, zespoły ludowe, teatralne, taneczne, orkiestry, liderzy (autorytety);

Inwentaryzacja zasobów miejscowości Kadłub Turawski została przedstawiona w poniższej tabeli

Lp	Rodzaj zasobu	Znaczenie		
		obojętne	małe	duże
Zasoby przyrodnicze				
1	Źródło rzeki Bryniczanki		X	
2	Lasy Turawsko-Stobrawskie			X
3	Bliskość Jezior Turawskich			X
4	Staw w lesie		X	
Zasoby kulturowe				
1	Kapliczki			X
2	Zabytkowe krzyże			X
Tereny użyteczności publicznej				
1	Dwa boiska sportowe			X
2	Plac zabaw			X

3	Siłownia zewnętrzna			X
4	Teren spotkań z altanką za OSP			X
Infrastruktura społeczna				
1	Kościół			X
2	Sala Wiejska			X
3	Magazyn Towarów Masowych			X
4	Sklep spożywczy			X
5	Niepubliczna Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym			X
6	Ochotnicza Straż Pożarna			X
7	Punkt Apteczny			X
8	Bankowy Punkt Kasowy			X
Infrastruktura techniczna				
1	Droga wojewódzka			X
2	Wodociąg, kanalizacja, sieć telefoniczna, Internet			X
3	Odległość od Opola		X	
4	Droga powiatowa			X
5	Drogi gminne			X
6	Oświetlenie			X
Gospodarka i rolnictwo				
1	Zakład usług budowlanych			X
2	Dwa zakłady obsługi samochodów			X
3	Dwa zakłady stolarskie			X
4	Gospodarstwa rolne w tym hodowlane			X
Kapitał społeczny				
1	Koło mniejszości niemieckiej			X

Zidentyfikowane zasoby pozwalają stwierdzić że wieś Kadłub Turawski pełni funkcję mieszkaniowo – usługową. Na terenie wsi znajduje się firmy usługowe. Dobrze rozwinięta jest infrastruktura sportowa oraz kulturalno–edukacyjna.

IV Ocena mocnych i słabych stron (analiza SWOT)

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>1. Korzystne usytuowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przebiegająca droga wojewódzka i bliskość drogi krajowej nr 45 - niewielka odległość od miasta wojewódzkiego Opoła, także Ozimka, Dobrodzienia i Olesna. <p>2. Duży potencjał ludzki, najliczniejszą grupę ludności stanowią osoby w wieku produkcyjnym.</p> <p>3. Zakłady produkcyjne i usługowe</p> <p>4. Prężnie działające organizacje koło mniejszości niemieckiej.</p> <p>5. Wystarczająca ilość punktów do obsługi mieszkańców.</p> <p>6. Wieś jest zwodociągowana i skanalizowana.</p> <p>7. Wielokulturowość mieszkańców.</p> <p>8. Baza edukacyjno-kulturalna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sala Wiejska - Prężnie działająca szkoła z oddziałem przedszkolnym. <p>9. Dobre warunki środowiska naturalnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lasy Turawsko-Stobrawskie - mała odległość do Jeziora Dużego 	<p>1. Mała oferta edukacyjno-kulturalna</p> <p>2. Brak sieci gazowej</p> <p>3. Nieodpowiedni stan infrastruktury drogowej.</p> <p>4. Niewystarczająca promocja wsi.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Rozwój agroturystyki.	1. Duża emisja zanieczyszczeń

<ol style="list-style-type: none"> 2. Tworzenie miejsc pracy w sferze usług. 3. Poprawa estetyki i wizerunku wsi. 4. Możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł dochodów. 5. Starania o dofinansowanie w sprawie wymiany pieców węglowych na alternatywne źródła ciepła. 6. Polepszenie warunków życia na wsi. 7. Aktywizacja mieszkańców. 8. Wykorzystanie istniejących zasobów. 9. Troska o własne otoczenie, środowisko. 10. Przenoszenie na wieś dobrych praktyk współpracy, współdziałania. 11. Dobre wzorce działania dla dzieci i młodzieży. 	<p>powietrza.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Wzrastające koszty życia mieszkańców. 3. Duży wzrost natężenia ruchu drogowego. 4. Niewielka świadomość współdziałania. 5. Zniechęcenie, niska motywacja do działania.
--	--

Na podstawie przeprowadzonej analizy SWOT można stwierdzić, że wieś posiada dużo walorów zwłaszcza przyrodniczych i krajobrazowych. – dzięki bezpośredniej bliskości Jeziora Dużego oraz Lasów Turawsko – Stobrawskich. Niestety walory te są obecnie wykorzystywane tylko w niewielkim stopniu. Miejscowość jest również słabo wypromowana. Ponadto wieś dysponuje dobrze rozwiniętą jak na warunki gminne infrastrukturą (kanalizacja, wodociągi). Poprawy wymaga sieć drogowa – remont drogi wojewódzkiej. Stosunkowo duża aktywność społeczna mieszkańców wymaga wsparcia w postaci rozbudowy i modernizacji istniejącej infrastruktury kulturalnej co powinno skutkować zwiększoną ofertą zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, oraz rozwojem form spędzania wolnego czasu przez osoby dorosłe.

W celu stworzenia zbioru inwestycji zadań, jakie należy przeprowadzić w okresie krótkoterminowym i perspektywicznym na terenie miejscowości Kadłub

Turawski, posłużono się przede wszystkim sugestiami mieszkańców oraz wynikami analizy SWOT.

Poniżej przedstawiono uszczegółowienie celów ogólnych:

1. Poprawa jakości życia (przedsięwzięcia niematerialne), a w szczególności:
  - 1.1. Wzbogacenie życia kulturalnego
  - 1.2. Rozwój sportu
  - 1.3. Integracja mieszkańców
  - 1.4. Promocja zdrowego stylu życia
  - 1.5. Rozwój zasobów ludzkich
2. Poprawa standardu życia (przedsięwzięcia materialne), a w szczególności:
  - 2.1. Zagospodarowanie terenów użyteczności publicznej
  - 2.2. Rozwój i modernizacja terenów rekreacyjnych i miejsc spotkań
  - 2.3. Rozwój i modernizowanie infrastruktury społecznej
  - 2.4. Rozwój i modernizowanie infrastruktury technicznej
  - 2.5. Poprawa bezpieczeństwa
3. Rozwój tożsamości wsi i wartości życia wiejskiego, a w szczególności:
  - 3.1. Kultywowanie lokalnych tradycji
  - 3.2. Promocja wsi
  - 3.3. Poprawa wizerunku wsi
  - 3.4. Określenie i realizacja wizji wsi
4. Poprawa bytu (przedsięwzięcia ekonomiczne), a w szczególności:
  - 4.1. Stwarzanie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości lokalnej.

V Opis planowanych zadań

W poniższej tabeli zostały przedstawione zadania inwestycyjne oraz przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną na lata 2022–2029 w kolejności wynikającej z przyjętych celów (priorytetów) rozwoju miejscowości. Zadania te jednocześnie realizują poszczególne cele i stanowią ich uszczegółowienie. Zadania zostały zaproponowane przez mieszkańców Kadłuba Turawskiego, którzy stwierdzili że realizacja tych zadań może pozytywnie wpłynąć na zrównoważony rozwój miejscowości.

Opis każdego zadania zawiera nazwę, cel, przeznaczenie, szacunkowy koszt, potencjalne źródło finansowania i harmonogram realizacji. Niektóre ze

składowych tego opisu (szacunkowy koszt, źródło finansowania, harmonogram) w trakcie okresu realizacji niniejszego Planu Odnowy Miejscowości mogą ulec zmianie. Wynika to z sytuacji na rynku, możliwości pozyskania środków zewnętrznych oraz innych aspektów, na które mieszkańcy wsi nie mają wpływu.

1. Szacunkowy koszt zadań oraz potencjalne źródło ich finansowania

L.p.	Nazwa / przeznaczenie projektu	Przeznaczenie projektu	Szacowan a wartość projektu [PLN]	Potencjalne źródła finansowania projektu
1.	Zorganizowanie zajęć sportowych w oparciu o istniejącą infrastrukturę sportową	1.2. Rozwój sportu 1.3. Integracja mieszkańców 1.4. Promocja zdrowego stylu życia	35 000,00	Gmina Turawa, Środki własne, Środki zewnętrzne
2.	Zorganizowanie dożynek wiejskich	1.1. Wzbogacenie życia kulturalnego 1.3. Integracja mieszkańców 1.5. Rozwój zasobów ludzkich	10 000,00	Gmina Turawa, Środki własne, Środki zewnętrzne
3.	Remont i zakup wyposażenia Sali Wiejskiej	2.2. Rozwój i modernizacja terenów rekreacyjnych i miejsc spotkań 2.3. Rozwój i modernizowanie infrastruktury społecznej 2.4 Rozwój i modernizowanie infrastruktury technicznej 4.1 Stwarzanie	30 000,00	Gmina Turawa, Środki własne, Środki zewnętrzne

		warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości lokalnej.		
4.	Remont toalet w remizie wiejskiej	1.3. Integracja mieszkańców 1.5. Rozwój zasobów ludzkich	20 000,00	Gmina Turawa, Środki własne,
5.	Organizacja cyklicznych imprez dla dzieci szkolnych i przedszkolnych	1.1. Wzbogacenie życia kulturalnego 1.3. Integracja mieszkańców	20 000,00	Gmina Turawa, Środki własne, Środki zewnętrzne
6.	Organizacja cyklicznych spotkań okolicznościowych dla dorosłych	1.1. Wzbogacenie życia kulturalnego 1.3. Integracja mieszkańców	30 000,00	Gmina Turawa, Środki własne, Środki zewnętrzne
7.	Organizacja szkoleń tematycznych zgodnie z zapotrzebowaniem mieszkańców	1.5. Rozwój zasobów ludzkich 4.1. Stwarzanie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości lokalnej	10 000,00	Gmina Turawa, Środki własne, Środki zewnętrzne
8.	Organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży	1.1. Wzbogacenie życia kulturalnego 1.2. Rozwój sportu 1.3. Integracja mieszkańców	30 000,00	Gmina Turawa, Środki własne,

				Środki zewnętrzne
9.	Modernizacja boiska sportowego	2.2. Rozwój i modernizacja terenów rekreacyjnych i miejsc spotkań 2.3. Rozwój i modernizowanie infrastruktury technicznej 2.5. Poprawa bezpieczeństwa	20 000,00	Gmina Turawa, Środki własne, Środki zewnętrzne
10.	Modernizacja bocznych dróg	2.3. Rozwój i modernizowanie infrastruktury technicznej	10 000,00	Gmina Turawa, Środki własne, Środki zewnętrzne
11.	Poszerzenie pasa drogowego ul. Leśnej	1.3. Integracja mieszkańców 2.3. Rozwój i modernizowanie infrastruktury technicznej	50 000,00	Gmina Turawa, Środki własne,
12.	Uzupełnienie oświetlenia ulicznego	2.3. Rozwój i modernizowanie infrastruktury technicznej	20 000,00	Gmina Turawa, Środki własne, Środki zewnętrzne
13.	Zagospodarowanie placu za miejscową	1.3. Integracja mieszkańców	30 000,00	Gmina Turawa,

	OSP	2.2. Rozwój i modernizacja terenów rekreacyjnych i miejsc spotkań		Środki własne, Środki zewnętrzne
14.	Przygotowanie i wydruk ulotek promocyjnych o wsi	3.1 Kultywowanie lokalnych tradycji 3.2. Promocja wsi	5 000,00	Gmina Turawa, Środki własne, Środki zewnętrzne
15.	Stworzenie strony internetowej	3.2. Promocja wsi 3.3 Poprawa wizerunku wsi	3 000,00	Gmina Turawa, Środki własne, Środki zewnętrzne
16.	Opracowanie znaku wsi	3.2. Promocja wsi	1 000,00	Gmina Turawa, Środki własne, Środki zewnętrzne
17.	Opracowanie tematyki wsi	3.2. Promocja wsi	2 000,00	Gmina Turawa, Środki własne, Środki zewnętrzne
18.	Wykonanie zasilania rezerwowego z agregatu	2.3. Rozwój i modernizowanie infrastruktury	65 670,00	Środki zewnętrzne,

	prądotwórczego dla Stacji Uzdatniania Wody Kadłub Turawski wraz z infrastrukturą techniczną	technicznej		Środki własne
--	---	-------------	--	---------------

2. Harmonogram realizacji zadań

L.p.	Nazwa / przeznaczenie projektu	Rok realizacji							
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1	Zorganizowanie zajęć sportowych w oparciu o istniejącą infrastrukturę sportową								
2	Zorganizowanie dożynek wiejskich								
3	Remont i zakup wyposażenia Sali Wiejskiej								
4	Remont toalet w remizie wiejskiej								
5	Organizacja cyklicznych imprez dla dzieci szkolnych i przedszkolnych								
6	Organizacja cyklicznych spotkań okolicznościowych dla dorosłych								

7	Organizacja szkoleń tematycznych zgodnie z zapotrzebowaniem mieszkańców								
8	Organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży								
9	Modernizacja boiska sportowego								
10	Modernizacja bocznych dróg								
11	Poszerzenie pasa drogowego ul. Leśnej								
12	Uzupełnienie oświetlenia ulicznego								
13	Zagospodarowanie placu za miejscową OSP								
14	Przygotowanie i wydruk ulotek promocyjnych o wsi								
15	Stworzenie strony internetowej								
16	Opracowanie znaku wsi								
17	Opracowanie tematyki wsi								

VI. Wdrożenie i monitorowanie planu

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez przyjęcie dokumentu na Zebraniu Wiejskim mieszkańców Kadłuba Turawskiego, a następnie zatwierdzenie go uchwałą Rady Gminy Turawa. Wdrożenie Planu

zaleca się Wójtowi Gminy Turawa, Radzie Sołeckiej oraz Sołtysowi miejscowości.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia, czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty. W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Turawa zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Turawa.

Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołecka.